

Yttrande över Förskola för alla barn – SOU 2020:67

Läraryrket har fått möjlighet att yttra sig till Utbildningsdepartementet angående SOU 2020:67 Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska.

Sammanfattning av Läraryrketets synpunkter

Läraryrket

- tillstyrker uppsökande verksamhet för ökat deltagande i förskolan,
- tillstyrker direktinskrivningar,
- avstyrker obligatorisk förskola från fem år på grund av att det saknas en konsekvensbeskrivning i hur det kommer påverka förskolan i sin helhet,
- är positiv till att förskollärare i förskolan ska omfattas av karriärreformen och tycker att det ska utökas till samtliga förskolor,
- är positiv till förslaget att förlänga Läslyftet i förskolan men vill att alla förskolor ska omfattas och inte enbart vissa förskoleenheter.

Utredningen i korthet

Utredningen lämnar förslag som syftar till att dels öka deltagandet i förskolan bland barn i tre till fem års ålder, dels stärka förskolans arbete med barnens språkutveckling i svenska, bland annat när det gäller nyanlända barn, barn med annat modersmål än svenska och barn med socioekonomiskt svag bakgrund.

Läraryrketets synpunkter

Uppsökande verksamhet för ökat deltagande i förskolan

7.4 Kommunen ska informera vårdnadshavare om förskolan genom uppsökande verksamhet

Läraryrket tillstyrker att kommuner ska bedriva en uppsökande verksamhet för att öka deltagandet i förskolan.

Läraryrket anser att det är viktigt att framhäva att det är kommunen som ska ansvara för att bedriva den uppsökande verksamheten och inte personal som arbetar på förskolorna. Skolledare, förskollärare, socialpedagoger eller annan personal på förskolorna ska inte ansvara för att genomföra den uppsökande verksamheten. Den uppsökande verksamheten ska bedrivas av personal som anställs för ändamålet.

19 maj 2021

Skolledare, förskollärare och annan personal på förskolorna behövs på förskolorna för att bedriva den ordinarie verksamheten. När nya uppdrag läggs på kommunen så är det viktigt att staten tar ett ekonomiskt ansvar som täcker kostnaderna istället för att leda till budgetneddragningar på den ordinarie verksamheten.

Läraryrket anser att regeringen bör se över att ge Statens skolverk i uppdrag att ta fram stödmaterial om uppsökande verksamhet. Stödmaterialen kan innefatta råd om vikten av språklig kompetens, mångkulturell kompetens, förskolekompetens samt lärande exempel för att bygga upp en verksamhet som når ändamålet.

7.5 Kommunen ska kartlägga deltagande i förskolan

Läraryrket tillstyrker att hemkommunen genom kartläggning och informationsinsamling ska hålla sig informerad om vilka barn i kommunen som inte deltar i förskolan senast höstterminen det kalenderår då barnet fyller tre år.

7.6 Det bör tas fram ett stödmaterial om frånvarohantering

Läraryrket tillstyrker att ge Statens skolverk i uppdrag att ta fram ett stödmaterial om hur kontroll och uppföljning av barns frånvaro i förskolan kan hanteras. Stödmaterialen ska syfta till att främja en hög närvaro i förskolan.

Med hög frånvaro vill Läraryrket att det förtydligas att vistelsetiden för barnet omfattar 525 timmar som är lagstadgade för den allmänna förskolan.

Läraryrket vill också påpeka att detta inte får resultera i utökade administrativa uppgifter för skolledare och förskollärare. Skolledare och förskollärare hanterar idag redan en stor mängd administrativa uppgifter som inte tillhör det pedagogiska uppdraget. Enligt en undersökning som genomfördes 2019 anser sex av tio lärare att mindre administration (lägre krav på dokumentation) är den viktigaste åtgärden för att minska arbetsbelastningen.

8.3 En definition av nyanlämt barn

Läraryrket tillstyrker den nya definitionen i skollagen (2010:800) av ett nyanlämt barn.

8.5.1 Kommuner ska vara skyldiga till direktinskrivning

Läraryrket tillstyrker att kommunerna ska vara skyldiga att utan föregående ansökan direktinskriva barn som har ett behov av att få en bättre språkutveckling i svenska i allmän förskola från och med tre års ålder. Direktinskrivning innebär att barnet erbjuds en plats i en viss förskola. Bestämmelser om detta ska föras in i 8 kap. skollagen (2010:800).

Läraryrket anser att det är av central vikt att direktinskrivningar sker på förskolor som har kapacitet att ta emot barn och att detta inte innebär en ökad arbetsbelastning för skolledare och förskollärare. Hänsyn måste tas till faktorer såsom barngruppernas storlek, personalens kompetens och ändamålsenliga lokaler. Kommuner måste ha god tid på sig att bygga upp en arbetsorganisation på dessa förskolor med legitimerade förskollärare och rektorer, men det kan även krävas annan kompetens såsom socialpedagoger, arbetsmiljösamordnare eller språklig kompetens.

Läraryrket vill även påpeka att det är av vikt att barnen ska ingå i den ordinarie förskolan och att kommuner inte väljer att skapa andra särlosningar såsom slussförskolor, förmiddag- och eftermiddagsgrupper, språkförskolor eller använda sig av pedagogisk omsorg som alternativ.

19 maj 2021

8.5.2 Begreppet direktinskrivning

Läraryrket tillstyrker förslaget att med direktinskrivning avses att hemkommunen skriver in ett barn som inte deltar i förskoleverksamhet vid en förskoleenhet oberoende av om barnets vårdnadshavare har ansökt om förskoleplats eller inte. En bestämmelse som klargör detta ska föras in i skollagen (2010:800).

8.5.3 De barn som ska direktinskrivas

Läraryrket tillstyrker att de barn som ska direktinskrivas i förskolan är 1. nyanlända barn, 2. barn med annat modersmål än svenska som har behov av förskola för att få en bättre språkutveckling i svenska, och 3. barn som av annan anledning har behov av förskola för att få en bättre språkutveckling i svenska. Även barn som tillhör målgruppen för direktinskrivning och som deltar i pedagogisk omsorg ska erbjudas plats i förskola genom direktinskrivning. Bestämmelser om detta ska föras in i 8 kap. skollagen (2010:800).

8.5.4 Kommunen ska hålla sig informerad om vilka barn som ska direktinskrivas

Läraryrket tillstyrker att kommunen ska genom kartläggning och informationsinsamling hålla sig informerad om vilka barn i kommunen som omfattas av rätten till direktinskrivning i förskolan för att få en bättre språkutveckling i svenska. Kommunens skyldigheter i detta avseende ska framgå av skollagen (2010:800).

8.5.5 Direktinskrivning ska ske vid tre års ålder

Läraryrket tillstyrker att kommunen ska fullgöra sin skyldighet att direktinskriva barn som tillhör målgruppen vid en viss förskoleenhet från och med höstterminen det kalenderår då barnet fyller tre år. Kommunen ska minst tre månader dessförinnan informera barnets vårdnadshavare om att barnet har fått en plats på den aktuella förskolan. Bestämmelser som klargör detta ska föras in i 8 kap. skollagen (2010:800).

Läraryrket anser att det bör ske årligen fram tills barnet inte längre är i förskoleålder.

8.5.6 Direktinskrivning ska ske vid lämplig förskola

Läraryrket tillstyrker att kommunen ska direktinskriva barnet vid en förskola inom kommunen som är lämplig för ändamålet. Förskolan ska vara belägen i rimlig närhet av barnets hem. En bestämmelse av denna innebörd ska föras in i skollagen (2010:800). Vidare ska nya upplysningsbestämmelser i skollagen hänvisa till att allmän förskola är avgiftsfri och ska omfatta minst 525 timmar om året.

Läraryrket anser att en utgångspunkt när kommunen avgör vid vilken eller vilka förskolor i kommunen som barn i målgruppen ska skrivas in bör vara att den aktuella förskolan har en lämplig personalsammansättning. Det måste finnas erfarna skolledare, legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare och utökade resurser. Personalen bör ha goda kunskaper i svenska och andraspråkutveckling och erfarenhet av arbete med målgruppen. Med lämplig förskola bör förtydligas i allmänna råd.

8.5.7 Det bör vara möjligt att välja annan förskola än den erbjudna

Läraryrket tillstyrker att om en vårdnadshavare önskar att ett barn ska placeras vid en annan förskola än den som kommunen direktinskrivit barnet vid bör vårdnadshavaren kunna ange önskemål om att barnet ska få plats vid någon annan förskola. Vi håller även med om att direktinskrivning inte ska ske inom annan pedagogisk verksamhet, till exempel, pedagogisk omsorg. Pedagogisk omsorg har inte samma krav på pedagogisk kompetens som i förskolan och kan därmed inte likställas med förskola.

8.5.8 Om vårdnadshavare tackar nej till direktinskrivning

19 maj 2021

Läraryrket tillstyrker att om barnets vårdnadshavare tackar nej till förskoleplats som erbjudits genom direktinskrivning, eller om barnet av annan anledning inte har blivit direktinskrivet vid tre års ålder, ska kommunen i stället direktinskriva barnet från och med höstterminen det kalenderår då barnet fyller fyra år. Detta ska framgå av skollagen (2010:800).

Obligatorisk förskola från 5 års ålder

9.2 Förskolan bör bli en del av det obligatoriska skolväsendet

Läraryrket avstyrker förslaget utifrån nuvarande utredning. Utredningen i nuvarande läge har inte tillräcklig konsekvensanalys av en sådan omfattande reform.

9.3 Förskolan ska bli obligatorisk från 5 års ålder

Läraryrket avstyrker utifrån nuvarande utredning att förskolan ska bli obligatorisk från fem års ålder. Att införa en obligatorisk förskola från fem år är en omfattande reform som grundligt måste utredas. En sådan utredning måste analysera hur de påverkar femåringarnas utbildning och hela förskolans verksamhet, även den frivilliga delen. Det saknas idag en omfattande konsekvensbeskrivning på vad detta kommer att innebära för förskolan i sin helhet. Läraryrket är annars positivt inställda till tidiga insatser. Idag finns ett starkt vetenskapligt stöd för att en förskola av hög kvalitet har en kompensatorisk effekt.

Läraryrket anser att förskolan inte har kapacitet att idag genomföra en sådan omfattande reform utifrån den kompetensförsörjningsproblematik som idag råder och kan därmed inte säkerställa att alla barn får en förskola av kvalitet.

Förskolan står idag inför både brist på rektorer, förskollärare och utbildade barnskötare. Förskolan står idag inför stora svårigheter att rekrytera och behålla utbildad personal. År 2000 hade de flesta anställda förskolläraryrket- eller barnskötaryrketutbildning. Under 2019 hade 39,5 procent av personalen i förskolan en förskolläraryrketexamen och 18 procent en gymnasial utbildning för arbete med barn. Det nationella snittet säger dock inget om skillnaderna mellan kommunerna, vilka är stora idag. Andelen med barnskötaryrketexamen varierade mellan sex och 49 procent och andel med förskoleläraryrketlegitimationer varierade mellan 13 och 75 procent mellan kommunerna. Däremot saknade 31 procent av personalen utbildning för arbete med barn – en ökning med sju procent sedan 2014.

Förskolans personal ligger näst högst i sjukskrivningstal på arbetsmarknaden, efter vård- och omsorgsyrsken. För gruppen förskolläraryrket gäller att risken för att drabbas av en långvarig sjukskrivning med en psykisk diagnos ökat kraftigt under de senaste fem åren. Arbetsmiljöverket framhäver att bland barnskötaryrket och förskolläraryrket hade fler än fyra av tio sysselsatta, besvär till följd av arbetet. En förskola som orsakar att personalen blir sjuk är oacceptabel och reser framförallt frågor kring barnens miljö och barns välbefinnande.

Skolverkets statistik talar om minskade barngruppsstorlekar, samtidigt rapporterar personalen en stor oro över att personaltätheten inte längre räcker till för att täcka förskolans öppettider utifrån barns närvarotider och förskolans uppdrag.

Forskning visar att det finns en bristande likvärdighet mellan förskolor. Studier anger att cirka en tredjedel har hög kvalitet, en tredjedel har godtagbar kvalitet, men så mycket som en tredjedel har låg eller otillräcklig kvalitet.

Förskolan har enorm betydelse både för enskilda barn och för en fortsatt positiv samhällsutveckling, vilket inte minst visats under den pågående pandemin. För att på ett långsiktigt och träffsäkert sätt stödja förskolans behov behövs en utredning som tar ett helhetsgrepp och kopplar uppdrag till adekvata och tillräckliga förutsättningar. Läraryrket ser därmed att frågan om en obligatorisk förskola från fem år

19 maj 2021

bör ses inom ramen för en bredare utredning som vi krävt tillsammans med riksdagen, Kommunal och ett 50-tal förskoleforskare.

Inom ramen för utredningen vill vi att regeringen genomför en grundläggande genomgång av önskvärda och faktiska förutsättningar för en hållbar och likvärdig förskola, utifrån skollag och läroplan. Läraryrket anser även att utredningen utformar förslag för att säkra hållbara arbetsvillkor för förskollärare och skolledare, samt att utredningen föreslår finansieringsformer för en tryggad personalförsörjning av legitimerade förskollärare, barnskötare och annan personal utifrån förskolans uppdrag.

9.3.1 Den obligatoriska förskolans omfattning och innehåll

9.3.2 Hemkommunens ansvar samt placering i den obligatoriska förskolan

9.3.3 Skolplikten ska kunna senareläggas i vissa fall

9.3.4 Möjligheten till tidigare skolstart i förskoleklass eller grundskola ska kvarstå

9.3.5 Skollagens bestämmelser om närvaro och frånvaro ska gälla även för den obligatoriska förskolan

9.3.6 Fullgörande av skolplikten

9.4 Skolskjuts till och från den obligatoriska förskolan

9.5 Måltider i den obligatoriska förskolan

9.6 Vissa beslut om den obligatoriska förskolan ska kunna överklagas

Läraryrket tillstyrker samtliga förslag 9.3.1, 9.3.2, 9.3.3, 9.3.4, 9.3.5, 9.3.6, 9.4, 9.5, 9.6 om det visar sig att förskolan från fem år blir obligatorisk.

10.8.1 Förskolan behöver organiseras så att yrkesgruppernas kompetens tas tillvara

Läraryrket tillstyrker att huvudmännen behöver organisera så att de olika yrkesgruppernas kompetens i förskolan tas tillvara. Förskolornas huvudmän behöver nyttja förskollärares kompetens på ett bättre sätt. Frågan om arbetsuppgifter som ligger utanför det pedagogiska uppdraget har blivit vanligare bland förskollärarna. Trots den allvarliga lärarbristen tvingas förskollärarna fortfarande utföra en mängd arbetsuppgifter som inte kräver pedagogisk utbildning. De utför dels praktiska göromål som städning och vaktmästeri, men belastas även hårt av olika administrativa rutiner. Därmed finns tid som borde kunna frigöras från förskollärarna, till förmån för undervisning, planering och utveckling. Om kompetensen används på ett klokt sätt kan förskolläraryrket bli mer attraktivt, utvecklande och hållbart.

Läraryrket anser att detta förslag bör innebära förtydligande i allmänna råd för förskolan om att det är rektors ansvar att ge förskollärare förutsättningar att ansvara för undervisningen. Förskollärare ska ha befogenheter som motsvarar ansvaret, exempelvis att kunna fatta beslut om innehåll och arbetssätt, ges utrymme att planera och genom dokumentation och samtal följa upp och utvärdera undervisningen, samverka med andra förskollärare, kompetensutveckla sig samt kunna införskaffa material och utforma lärmiljön för barnen i samverkan med arbetslaget.

10.8.2 Det behövs fler förskollärare där behoven är störst

Läraryrket delar utredningens slutsats att andelen förskollärare i personalen måste öka vid förskoleenheter som har särskilt svåra förutsättningar med beaktande av barnens socioekonomiska

19 maj 2021

bakgrund. Detta bör bland annat ske genom att karriärstegsreformen utvidgas så att den även omfattar förskollärare vid samtliga förskolor i Sverige.

Läraryrket anser att staten behöver stötta så att huvudmän kan bygga upp arbetsorganisationer inom förskolan som har gynnsamma villkor för förskollärare och rektorer för att de ska lockas att arbeta där behoven är som störst. Attraktiva löner behöver kombineras med andra villkor såsom ökat kollegialt lärande, mer tid för planering av undervisningen, kompetensutveckling för uppdraget samt ett närvarande ledarskap vilket kräver färre medarbetare per chef.

I dessa arbetsorganisationer måste goda förutsättningar finnas för förskollärare att genomföra sin planering, reflektion och utveckling. Enligt en medlemsundersökning 2020 hade fem av tio förskollärare (1525 svarande) endast två timmar eller färre för att planera sin undervisning per vecka. Av dessa förskollärare planerade sex av tio när de befann sig i barngruppen varje dag eller några gånger per vecka.

Förskollärare måste ha goda möjligheter till kollegialt lärande på arbetsplatsen men också extern fortbildning. För att säkerställa att förskollärare kan ta del av fortbildning behöver statlig finansiering finnas. Förskollärare attraheras av att arbeta på förskolor som har en hög andel utbildade förskollärare. Men de lockas även av att det finns stödstrukturer för kollegialt lärande och möjligheter till fortbildning i kombination med attraktiva löner.

10.8.3 Det ska införas karriärsteg för förskollärare vid vissa förskolor

Läraryrket är positiv till att de ska införas karriärsteg för förskollärare vid vissa förskolor.

Läraryrket anser att vi måste vara med i utformningen av karriärsteg för förskollärare så att implementeringen av karriärsteg hanteras på ett sätt som får legitimitet ute bland rektorer och förskollärare. Tillsättningar av nya tjänster behöver ges tid för att skapa tydliga strukturer och samverkas med fackliga parter. De finns flera lärdomar från implementeringen av karriärtjänster av förstelärare och lärarlönelyftet som visar bland annat på att det lönemässiga målsättningar med reformerna till stor del har uppnåtts men att legitimiteten bland lärarna ofta saknats.

De här är inte en lika stor satsning såsom karriärtjänstreformen eller lärarlönelyftet men det innebär likväl stora förändringar i förskollärarnas lönestruktur. Därför är det viktigt att de uppkomna löneskillnaderna uppfattas som rättvisa om reformen ska kunna påverka läraryrkets attraktionskraft positivt. Huvudmän måste få tid att förtydliga kriterierna för urvalet av de förskollärare som ska tilldelas statsbidraget och förankra dem i förskolorna. Tidsramen för en lyckad implementering bör vara minst ett år för att bygga upp dessa strukturer så att förskollärarnas uppdrag blir transparent och får den legitimitet som krävs.

Rektorer har angett att informera om möjligheten för karriärtjänster, tydlig rekryteringsprocess men även där uppdragen har riktats mot kollegialt lärande och att arbetet kommer övriga lärare till del har bidragit till att skapa legitimitet åt karriärtjänsterna.¹ Framgångsfaktorer som andra studier också lyft har varit tydliga uppdrag, kollegialt lärande och avsatt tid för arbetet.² Vid implementeringen av karriärtjänsterna vid vissa förskolor bör Skolverket ta fram stödmaterial som tar fram lärande exempel för hur man kan uppnå en lyckad implementering.

¹ Uppföljning av karriärtjänster delrapport 3

<https://www.statskontoret.se/globalassets/publikationer/2017/201701.pdf>

² Alvunger, D. & Trulsson, Å. (2016). Följeforskning kring karriärläraryrket i Kalmar, Nässjö, Vetlanda och Ängelholm. Samverkan för skolförbättringsarbete mellan skola och universitet. Slutrapport våren 2016. Linnéuniversitetet; Alvunger, D. Strukturella faktorerens betydelse för karriärläraryrket

19 maj 2021

Kompetensutveckling som implementeras i förskolan bör ses i ett större sammanhang av den professionella utvecklingen av förskollärare. Professionsprogrammet som ska inrättas bör kunna förbereda förskollärare för dessa typer av tjänster. Att arbeta i socio-ekonomiskt utsatta områden kan ses som en särskild kompetens i en vidare professionsutveckling och därmed bör det finnas särskilda utbildningar i till exempel "svenska som andraspråk" på lärosäten som förskollärare kan ta del av och där det finns förutsättningar för förskollärare att delta. Kompetensen kan därmed bli erkänd och värdesatt. Utformningen skulle kunna vara en del av att möjliggöra en påbyggnad av förskolläraryrket till avancerad nivå för att underlätta karriärvägar mot lektorstjänster och forskarutbildning.

Läraryrket ställer sig frågande till att en ny bidragsram ska fastställas varje år. Utredningen bör se över hur medel kan permanentas. Konstruktionen kommer vara ryckig om en kommun tilldelas medel ett år och inte nästkommande år. Därför borde medel i första hand permanentas och i andra hand fördela statsbidrag för tre år i taget vilket minskar ryckigheten i verksamheterna. De kan leda till en mer effektiv resursanvändning av statliga medel.

Läraryrket anser även att det är viktigt att rektorer som arbetar inom dessa förskolor får bättre förutsättningar att leda utvecklingsarbetet genom till exempel attraktiva löner, ett utökat stöd från huvudmannen och kompetensutveckling för uppdraget. Utredningen anger tydligt att "för att åstadkomma förändring behöver huvudmännen rekrytera hela arbetslag eller erbjuda förskollärare goda villkor för att därefter rekrytera fler."³ Ett gott ledarskap i förskolan måste premieras.

Läraryrket ställer sig frågande till att karriärsteg ska enbart vara för förskollärare i vissa förskolor utan anser att förste förskolläraryrket måste även omfatta samtliga förskolor. Det här måste genomföras för att generellt sätt öka attraktiviteten att arbeta i förskolan.

10.8.4 En förste förskollärare bör uppfylla vissa kvalifikationer

Läraryrket tillstyrker att för att en förskollärare ska kunna anställas som förste förskollärare bör följande kriterier vara uppfyllda:

- ha en legitimation enligt 2 kap. 16 § skollagen (2010:800) eller enligt 27 kap. 4 § skollagen,
- genom dokumentation kunna redovisa minst fyra års väl vitsordat arbete med undervisning inom ramen för en eller flera anställningar inom förskolan,
- ha dokumenterat goda kunskaper när det gäller barns språkutveckling eller andraspråksutveckling, eller visat ett starkt intresse för att utveckla undervisningen, och
- i övrigt av huvudmannen bedömas som särskilt kvalificerad för undervisning och uppgifter som hör till undervisningen.

10.8.5 En enhetlig utbildning till barnskötare

Läraryrket tillstyrker att det ska införas ett enhetligt innehåll för utbildning till barnskötare som ska gälla inom såväl gymnasieskolans barn- och fritidsprogram som motsvarande utbildningar inom kommunal vuxenutbildning.

10.8.6 Allmänna råd om språkkunskaper bör tas fram

Läraryrket anser att legitimerade förskollärare inte ska omfattas av sådana allmänna råd för kunskaper i svenska är reglerat i §5 Högskoleförordning (1993:100).

³ SOU 2020:67, sid. 212

19 maj 2021

10.8.7 De centrala personalkategorierna inom förskolan ska framgå i skollagen

Läraryrket tillstyrker förslaget att det i Skollagen framgår att det i undervisningen vid förskolor, utöver förskollärare, får finnas barnskötare och annan personal med utbildning eller erfarenhet som innebär att barnens utveckling och lärande främjas. Med barnskötare avses den som har genomgått utbildning i gymnasieskolan för arbete med barn eller annan motsvarande utbildning.

Läraryrket anser att förslaget dock inte får betyda att rollerna och ansvaret mellan förskollärare och barnskötare blir mer otydliga. Det är förskollärare som ska planera och ansvara för undervisningen.

Läraryrket anser att om barnskötarens utbildning ska nämnas så måste en enhetlig utbildning först säkerställas. Samma krav måste gälla utbildningarna i Komvux såsom i gymnasieskolan.

Läraryrket anser även den låga andelen förskollärare nationellt kräver insatser för att öka andelen förskollärare i varje förskola. Inte minst är detta viktigt i förhållande till det ansvar för undervisningsuppdraget som förskollärare har.

10.8.8 Personalsammansättning bör uppmärksammas vid tillsyn

Läraryrket tillstyrker att ansvarig tillsynsmyndighet vid tillsyn av huvudmän för förskolor särskilt kontrollerar att huvudmannen har en personalsammansättning som överensstämmer med det som anges i skollagen (2010:800).

Läraryrket anser att det viktigaste inom ramen för denna tillsyn är att varje barn garanteras undervisning av en legitimerad förskollärare. Förtydligandet säkerställer att förskolan bedriver undervisning som förskollärare planerar och är ansvarig för. Annan personal såsom utbildade barnskötare kan också medverka i undervisningen.

Kartläggning och förslag om kompetensutveckling

11.5.1 Förskollärare behöver bättre kompetens om barns andraspråksutveckling

Läraryrket tillstyrker att examensbeskrivningen för förskolläraryxamen bör ändras så att det i examensmålen anges att studenten ska visa fördjupad kunskap även om barns andraspråksutveckling.

Samtidigt vill Läraryrket påpeka att vi anser att förskolläraryrket bör omfatta fyra år på grund av uppdragets komplexitet, och att kunna säkerställa en utbildning på avancerad nivå. Det går inte att tillföra nya examensmål utan att resten av utbildningen påverkas. Långsiktigt bör därför utbildningen reformeras, där en tänkbar lösning är att förskollärare får en specialistkompetens, där andraspråksutveckling är en sådan.

11.5.2 Läslyftet i förskolan ska förlängas

Läraryrket är positiv till att Läslyftet ska förlängas, men tycker att samtliga förskolor i Sverige ska fortsättningsvis kunna ta del av både statsbidrag och kompetensutveckling och inte enbart prioritera vissa förskolor.

11.5.3 Kompetensutveckling bör uppmärksammas vid tillsyn

Läraryrket tillstyrker att det är viktigt att ansvarig tillsynsmyndighet vid tillsyn av huvudmän för förskolor särskilt kontrollerar att huvudmännen ger personalen möjlighet till den kompetensutveckling som följer av skollagen.

Kompetensutvecklingen för förskollärare brister idag och därför är det särskilt viktigt att staten inför professionsprogrammet snarast så att förskollärare garanteras kompetensutveckling och professionsutveckling under hela yrkeslivet.

19 maj 2021

Läraryrket

Johanna Jaara Åstrand
OrdförandeVeronica Persson
Utredare